

Acadèmies

En una terra com aquesta de València i rodalies, tan saturada de filòlegs, gramàtics, vocabulistes, ortògrafs i heterògrafs, l'assumpte de les acadèmies havia de créixer com un petit monstre vegetal en terra massa adobada. La veritat és que en aquesta terra, tota planta de la família idiomàtica es desenrotlla amb la ufania d'una carabassera ben regada que tot ho envaeix i tot ho ocupa, l'hort que toca i el que no toca. I a més, es desenrotlla com una carabassera alterada i estèril, tota fullam aspre i raspós, devoradora, irritant, i sense fruit comestible. Hi deu haver ben poques terres al món, si és que n'hi ha cap a més d'aquesta, on la grafia de mitja dotzena de fonemes, i escriure o no escriure un accent (*¿còmic/comic, tràgic/tragic?*), haja esdevingut signe i senyera, emblema i ratlla que separa meitats, terços o quarts mútuament intractables. On unes eleccions en una gran ciutat moderna, diuen, poden representar la modificació ortogràfica, morfològica i sintàctica de cartells, impresos, programes i papers oficials. On una part ben considerable de les forces polítiques, i de la mateixa societat, fa professió permanent, pública i privada, de negar tota autoritat en la matèria al bloc unànime dels professionals, a l'ensenyament primari i secundari o als departaments corresponents de totes les universitats imaginables. I on aquesta mateixa part de l'estament polític i popular està, per contra, perfectament disposada a acceptar el magisteri d'una colla qualsevol de doctrinaris auto-erigits en autoritat única i per tant suprema. Aquesta és una de les dues coses més pròpies i originals que ha produït la intransferible cultura valenciana de la ciutat-i-l'horta en l'època contemporània. L'altra són les falles; i no és tan estrany que un invent i l'altre hagen entrat en una simbiosi fatal.

De manera que la ciutat i l'horta han engendrat una acadèmia de cultura *ad hoc*

(*hoc*, és la promoció del desfici), de la mateixa manera, més o menys, que podien haver engendrat una acadèmia del ninot. Ara bé, a l'hora de les coses serioses, a l'hora de preveure les alegries o els terrors, segons el cas, l'única acadèmia que compta és una altra. No l'acadèmia de la cultura-ninot, sinó l'*Academia* de debò, és a dir la *Real Academia de la Lengua*. Altrament, no s'entén que quan l'*acadèmia* d'allà ha cregut oportú revisar, o tornar a redactar, la definició que fa de la llengua d'ací, el rebombori de l'expectativa haja posat nerviosa tanta gent i haja omplert tant espai de diaris. El mal no és que els de l'acadèmia d'ací i els seguidors de la secta, a la vista de la possibilitat revisionista, hagen bombardejat l'*Academia* d'allà amb missives, suplicatoris o amenaces. Ni que hagen buscat i trobat còmplices, entre els acadèmics d'allà, en favor de la pròpia definició de la llengua d'ací, encara que aquests còmplices hagen resultat al final més aviat insignificants. El mal és que els acadèmics i no acadèmics defensors locals de la "llengua valenciana" buscaven desesperadament com argument màxim d'autoritat la definició que en podria donar el diccionari de la *llengua castellana*. Aquest és el mal i la desgràcia.

El pitjor, i més desgràcia encara, és que es altres, els normals, els no seguidors dels acadèmics-ninot, els adeptes de la

doctrina regular, ortodoxa, universitària i universal, també buscaven -igualmente pre-desesperats- la mateixa cosa i resultat. Perquè, ¿què hauria passat si l'*Academia* d'allà arriba a definir el *valencià* com a llengua diferent del català, tal com demanava l'acadèmia d'ací? ¿Què hauria passat si el *real Diccionario*, o com es diga, n'haguera canviat la definició, o n'haguera donada una altra més tèrbola i confusa? Si això haguera passat (era poc probable, i no ha passat, lloat siga l'Altíssim i alguna persona més d'influència i de seny), la gent normal i ortodoxa d'ací ho hauríem sentit com una derrota irreparable, com una desgràcia i una tristor mortal, com una condemna i una fatalitat. Tan important era per a *nosaltres* la manera com ens podien definir *ells*. Era i és. Una determinada definició de la llengua d'ací en el diccionari de la llengua d'allà, podia ser un pas fatal en el camí de la catàstrofe. Com si el poder final sobre l'idioma nostre fora el poder que uns altres tenen de definir-lo. Com si la unitat, i per tant en bona mesura la salut i la vida, de la llengua catalana haguera de dependre de les acceptacions del diccionari de la llengua castellana. ¿Com si...? Segurament és molt més que "com si". Segurament, en bona mesura, és aquesta la miserable realitat: que estem pendents -que és el contrari d'independents- de com ens defineixen uns altres. Que uns altres, des d'allà, tenen el poder efectiu de definir-nos a *nosaltres*. Que per seguir defensant eficaçment, en la vida política i civil, que la llengua dels valencians és catalana, necessitàvem que fóra reconegut així pel diccionari de la llengua castellana. I així és com són les coses, i aquesta és la trista veritat, trista misèria. Encara que gràcies a l'*Academia*, haja estat misèria amb final quasi feliç.

Joan F. Mira